

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/K.T.S.-99/14 (Önaraştırma)

Karar Sayısı : 99-51/553-346

Karar Tarihi : 9.11.1999

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof.Dr.M.Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER: K.Tahir SU, Murat AYBER

C- ŞİKAYET EDEN: Ahmet ÇAPA

Çapa Otomotiv

Ankara Asfaltı 9. Km., Şeker Fabrikası Karşısı/Çorum

D- HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN

- Peugeot Otomotiv A.Ş.

Saniye Ermutlu Sk. No: 8, 81090, Kozyatağı/İstanbul

E-DOSYA KONUSU: Peugeot Otomotiv A.Ş.(Peugeot)'nin dağıtım anlaşması şartlarına uymadığı, bayileri arasında ayrımcılık yaptığı ve Çapa Otomotiv'den haksız kazanç temin ettiği iddiası.

F-DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.6.1999 tarih ve 1810 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 8.9.1999 tarih, D4/1/K.T.S.-99/14 sayılı İlk İnceleme Raporu, 21.9.1999 tarih, 99-43 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca 455-288 sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 1.11.1999 tarih D4/2/K.T.S.-99/16 sayılı Önaraştırma Raporu 4.11.1999 tarih, REK.0.08.00.00/93 sayılı Başkanlık önergesi ile 99-51 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G-RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Yapılan başvuru çerçevesinde, Peugeot'nun bayileri arasında ayrımcılık yapmadığı, bilakis objektif kriterlerle hareket ettiği, şikayete ilişkin diğer iddiaların da özel hukuk kuralları çerçevesinde adli mercilerde çözülmesi gereken konular olduğu, adli merciler tarafından Peugeot ile Çapa Otomotiv arasındaki sözleşmenin feshinin haklı olmadığını gösterecek bir karar verildiği takdirde 4054 sayılı Kanun'un 56 ve 57. maddelerinde belirlenen haklar saklı kalmak koşuluyla Peugeot'ya soruşturma açılmasına gerek olmadığı, ayrıca Peugeot ile yetkili satıcılar arasında akdedilen sözleşmelerin 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne uyumlu

olarak yenilenmesi gerektiğinin taraflara bildirilmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Şikayet dilekçesinde, Peugeot'nun, sağlayıcısı olduğu otomobillerin yeniden satış fiyatını tespit ettiği, ekipmanları bayilere eşit şekilde dağıtmadığı ve ayrıca Çapa Otomotiv'in faaliyetlerini güçleştirici şekilde hareket ettiği iddia edilmektedir.

Bu iddialara ilişkin olarak raportörlerce yapılan yerinde inceleme sonucunda;

- Peugeot'nun, kendisinin belirlediği liste fiyatı üzerinden her model için belirli bir oranda indirim yapmak suretiyle bayilerine satış yaptığı, dolayısıyla otomobillerin bayilere aynı fiyattan satıldığı, teşebbüsün bayilere de bu liste fiyatından satış yapmalarını tavsiye etmekle birlikte, herhangi bir zorlama yapmadığı ve liste fiyatından daha düşük bedel karşılığı satış yapan bayilerine herhangi bir yaptırım uygulamadığı,

- Ekipmanların dağıtımında ayırimcılık yapıldığı iddiasına ilişkin şikayet dilekçesinde yer alan suçlamaları doğrulayan bir bulguya rastlanmadığı, bu konu ile ilgili olarak adli mercilere intikal eden olayların ise 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında kaldığı,

- Şikayetçinin, "faaliyetlerinin güçleştirildiği" iddiasına dayanak teşkil eden olayların, tamamen özel hukuk kuralları çerçevesinde değerlendirilmesi gereken konular olup, 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında kaldığı,

anlaşılmış olup, ayrıca, şikayete ilişkin incelemeler yapılırken, Peugeot'nun bayileriyle yaptığı sözleşmelerde 1998/3 sayılı Tebliğ'e aykırı hükümlerin yer aldığı belirlenmiştir.

Buna göre, yetkili satıcılık sözleşmesinin "Yedek Parça" başlıklı 7. maddesinin (c) fıkrasında "Yetkili satıcı orijinal yedek parçaları sadece distribütörden satınalacak, piyasada bulunabilen taklit yedek parçaların alım ve satımını yapmayacaktır." ifadesi yer almaktadır. Buna karşılık 1998/3 sayılı Tebliğ'de sağlayıcıya sağlanan muafiyet, sözleşme ile orijinalinden daha az kaliteli olan parçaların tamirat ve bakım işlerinde kullanılmasını engelleyecek hükümler konabilmesi ile sınırlıdır. Madde bu haliyle ilgili Tebliğ ile öngörülenin ötesinde bir rekabet sınırlaması getirmektedir.

Öte yandan, söz konusu sözleşmenin "Sözleşmenin Süresi ve Feshi" başlıklı 8. maddesinde "İşbu sözleşme her iki tarafça imzalandığı tarihte yürürlüğe girecek ve taraflardan herhangi birinin 3 ay önceden yazılı tebligatı halinde vadesinde son bulacaktır." ibaresi yer almaktadır. Buna karşılık 1998/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin (b) bendi satıcının dağıtım ve hizmet yapısını iyileştirme yükümlülüğü olduğu hallerde ve anlaşmanın belirsiz süreli olması durumunda feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az 2 yıl olması koşulunu getirmektedir. Yalnızca, satıcının dağıtım sistemine yeni girdiği ve anlaşma süresinin veya anlaşmanın olağan feshi ihbar süresinin bu satıcı tarafından ilk kez kabul edildiği hallerde bu sürenin asgari bir yıla indirilebilmesine muafiyet tanınmaktadır.

Yine Yetkili Satıcılık Sözleşmesi'nin 4. maddesinde araçların nakliye, sigorta ve sair masraflarının yetkili satıcıya ait olması öngörülmüştür. Buna karşılık 1998/3

sayılı Tebliğ'in "Muafiyet Verilebilmesi İçin Uyulması Zorunlu Haller" başlıklı 6. maddesi (b) bendinde sağlayıcının, "Haklı objektif nedenler olmadıkça, 5. maddenin (a) bendinde anılan, satıcının yükümlülükleri ile ilgili olarak asgari şartlar ve ölçütlerde ayrıcalıklı ve adaletsiz davranmaması..." halinde muafiyetin uygulanacağına ilişkin hüküm yer almaktadır. Sözü edilen "Grup Muafiyeti Kapsamına Giren Diğer Yükümlülükler " başlıklı 5. maddenin (a) bendinde ise "...4. Anlaşma konusu malları teslim alma, depolama, teslim etme ve bunlara ilişkin satış ve satış sonrası hizmetlerde...asgari standartlara uyma yükümlülüğü" ibaresi de bulunmaktadır. Nakliye ve buna ilişkin sigorta giderlerinin bayiilere ait olmasının, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki yeniden satıcıların maliyetlerinde kaydedeğer bir farklılık oluşturacağından, bu hükmün anlaşma konusu malı teslim almada ayrıcalıklı ve adaletsiz davranma fiili kapsamında olacağı sonucuna varılmıştır.

Peugeot'nun 1998/3 sayılı Tebliğ'e aykırı hükümlerin yürürlükten kaldırıldığını ve sözleşmelerin en kısa sürede yenileneceğini bayiilere bildirdiği anlaşılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmelerin ışığında;

1) - Peugeot Otomotiv A.Ş.'nin, yeniden satıcıların nihai tüketicilere uyguladığı fiyatlara herhangi bir şekilde müdahale etmediğinin açıkça görülmesi ve ekipmanların yetkili servislere dağıtımında objektif ölçütler kullandığının tespit edilmesi nedenleriyle anılan teşebbüs hakkında;

- Yetkili Satıcılık Sözleşmelerinde 1998/3 sayılı Tebliğ'de muafiyet tanınanının ötesinde rekabet sınırlamaları bulunmakla birlikte, gerek Peugeot Otomotiv A.Ş.'nin yetkili satıcılarına bu aykırı hükümlerin geçersizliğini bildirmiş olması gerekse bu rekabet sınırlamalarının uygulandığına dair herhangi bir bulguya rastlanmamış olması nedenleriyle Peugeot Otomotiv A.Ş. ve yetkili satıcıları hakkında;

soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına OYBİRLİĞİ ile;

2) Dosya konusu sözleşmelerin, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne uyumlu hale getirilerek yenilenmesi halinde, anılan Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceğine; bu koşulların yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren ilgili taraflara 60 gün süre verilmesine ve öngörülen düzeltmelerin yapıldığına dair belgelerin bu süre içerisinde Kurumumuza sunulmasına, aksi takdirde, 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca sözleşmenin geçersiz olacağına, Kurulumuzca öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına ilgili taraflara bildirilmesine OYÇOKLUĞU ile;

3) Sağlayıcının yeniden satıcıya araç vermemesi ile ilgili ihtilafın, halen adli mercilerde davasının sürmekte olması dikkate alınarak, adli merciler tarafından sözleşmenin feshini haklı gösterecek bir karar verilmedikçe, feshi ihbar süresinin iki yıl olarak uygulanması ve bu süre boyunca sözleşme hükümlerinin geçerli kalmasının 4054 sayılı Kanun ve 1998/3 sayılı Tebliğ'in bir gereği olduğunun Peugeot Otomotiv A.Ş.'ye bildirilmesine OYBİRLİĞİ ile;

karar verilmiştir.

9.11.1999 Gün ve 99-51/553-346 Sayılı Karara

KARŐI OY GEREKÇESİ

Karar konusu olan sözleşmelerin 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde muafiyet için ngrlen Őartları karŐılamadıđı saptandığına göre, ilgili taraflara sözleŐmede gerekli düzeltmeleri yaparak grup muafiyetinden yararlanabilecekleri ya da bireysel muafiyet için baŐvurabileceklerinin bildirilmesi gerekirken bunlardan ikinci seçeneğin gözönüne alınmaması ve yalnızca birinci seçeneğin yaptırım tehdidi ile dayatılması ile yetinilmesi kanımca yerinde değildir.

BaŐlıkta anılan Kurul Kararı'nın 2.maddesine katılma olanağını bu nedenle bulamadım.

Murat GENCER
Kurul yesi